

Rijksoverheid

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

 Beleidskompas

Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?
 - Direct: de burger met een niet-Nederlands identiteitsdocument (paspoort, identiteitskaart, rijbewijs) die langs digitale weg zaken wil doen met de Nederlandse overheid.
 - Indirect: bestuursorganen en aangewezen organisaties bij wie wordt ingelogd via DigiD.
-
- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?
 - Minister van BZK: verantwoordelijk voor voorzieningen van de generieke digitale infrastructuur, waaronder DigiD.
 - Logius: uitvoeringsorganisatie van het ministerie van BZK. Beheerder van DigiD.
-
- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?
 - Logius is vanaf het beginstadium betrokken bij deze regelwijziging. Zij voorzien een kleine technische aanpassing.
 - De videobelbalie van Nederland Wereldwijd van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de fysieke DigiD-balies worden betrokken bij de uitvoering. De impact van de wetswijziging op de capaciteit bij de balies zal worden geëvalueerd.

1. Wat is het probleem?

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?

Voorafgaand aan deze wijziging was DigiD op betrouwbaarheidsniveau laag beperkt tot een ieder die:

- als ingezetene is ingeschreven in de BRP, een BSN heeft en zijn telefoonnummer en zijn e-mailadres verstrekt;
- als niet-ingezetene is ingeschreven in de BRP, een BSN heeft, de nationaliteit van een lidstaat van de EER heeft en zijn telefoonnummer en e-mailadres verstrekt; of
- als niet-ingezetene is ingeschreven in de BRP, een BSN heeft, een AOW-pensioen ontvangt, klant is van de SVB en zijn telefoonnummer en e-mailadres verstrekt.

In de praktijk is gebleken dat er ook personen zijn die niet de nationaliteit van een EER-lidstaat hebben, niet woonachtig zijn in Nederland en (nog) geen AOW-pensioen ontvangen, die toch zaken moeten afhandelen met de Nederlandse overheid. Bijvoorbeeld omdat diegene in het verleden woonachtig en/of werkzaam is geweest in Nederland. Deze personen kunnen daardoor geen DigiD met betrouwbaarheidsniveau laag krijgen.

Daarnaast blijkt in de praktijk dat het uitgeven van DigiD op betrouwbaarheidsniveau substantieel nog niet mogelijk is voor EER-burgers, terwijl dit wel in de Regeling voorzieningen Wdo staat. Dit

omdat er tijdens het activeringsproces van DigiD op betrouwbaarheidsniveau substantieel met Nederlandse identiteitsdocumenten een controle plaatsvindt of het een geldig document van de persoon is die de DigiD account heeft. Deze controle kan met de DigiD-app op afstand worden uitgevoerd met behulp van een betrouwbaar register zoals de BRP en het Rijbewijsregister. Als een register ontbreekt of niet voor DigiD beschikbaar is, zoals in het geval van niet-Nederlandse documenten, is een andere oplossing nodig. De oplossing voor niet-Nederlandse documenten wordt momenteel onderzocht en aan eIDAS getoetst.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Er bestond nog geen mogelijkheid om DigiD op betrouwbaarheidsniveau laag beschikbaar te stellen aan niet-EER burgers.

De bepaling rond het uitgeven van DigiD op betrouwbaarheidsniveau substantieel aan EER-burgers blijkt in de praktijk nog niet uitvoerbaar.

c) Wat is de omvang van het probleem?

Zonder de verbreding van de kring van rechthebbenden op DigiD op betrouwbaarheidsniveau laag, kan niet iedereen langs digitale weg zaken doen met Nederlandse publieke dienstverleners. Dat betekent dat zij hun zaken met de Nederlandse overheid via de papieren weg moeten regelen. Dit probleem kan spelen ten opzichte van alle verleners van overheidsdiensten, bij wie mogelijk digitaal zaken gedaan kunnen worden.

De tijdelijke beperking van de kring van rechthebbenden van DigiD op betrouwbaarheidsniveau substantieel naar houders van een Nederlands identiteitsdocument zal in de praktijk niet tot problemen leiden bij het afnemen van dienstverlening, aangezien burgers voorlopig nog elektronische overheidsdiensten kunnen afnemen met DigiD op betrouwbaarheidsniveau laag met twee-factorauthenticatie.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Het beleid is om voor eenieder die digitaal zaken met de Nederlandse overheid moet doen, een DigiD beschikbaar te kunnen stellen. In het verleden was DigiD op betrouwbaarheidsniveau laag voor niet-ingezetenen enkel beschikbaar voor personen met de Nederlandse nationaliteit.

In navolging van de uitspraak van de Raad van State van 24 december 2019¹ is DigiD op betrouwbaarheidsniveau laag beschikbaar geworden burgers met een nationaliteit binnen de EER. De vervolgstap is om het aanvragen van DigiD op betrouwbaarheidsniveau laag open te stellen aan eenieder, onafhankelijk van nationaliteit of woonplaats.

Het huidige beleid rondom DigiD op betrouwbaarheidsniveau substantieel is om zoveel mogelijk mensen de overstap van DigiD op betrouwbaarheidsniveau laag naar het betrouwbaarheidsniveau substantieel te laten maken, ook voor hen met een identiteitsdocument afgegeven in een lidstaat in de EER. In de praktijk blijkt dit echter nog niet mogelijk. Met inachtneming van deze feitelijke situatie, wordt de Regeling voorzieningen Wdo hierop tijdelijk aangepast. Op dit moment worden de mogelijkheden verkend om, overeenkomstig de eisen die door de eIDAS verordening worden

¹ RvS, 24 december 2019, ECLI:NL:RVDS:2019:4434

gesteld aan de uitgifte van een inlogmiddel op betrouwbaarheidsniveau substantieel, ook de kring van rechthebbenden op betrouwbaarheidsniveau substantieel uit te breiden.

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Dan wordt allereerst een groep niet-ingezetenen uitgesloten van het krijgen van een DigiD op betrouwbaarheidsniveau laag. Deze groep zal vervolgens dus geen digitale zaken kunnen doen met de Nederlandse overheid.

De bepaling dat DigiD op betrouwbaarheidsniveau substantieel uitgegeven moet kunnen worden aan burgers met een EER-nationaliteit blijkt in de praktijk nog niet uitvoerbaar. Daarom wordt deze bepaling tijdelijk geschrapt.

2. Wat is het beoogde doel?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

De kring van rechthebbenden op het publieke identificatiemiddel DigiD (op betrouwbaarheidsniveau laag) uitbreiden.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

SDG 10: ongelijkheid verminderen. SDG 10 streeft ernaar om tegen 2030 de sociale, economische en politieke integratie van iedereen te bevorderen, ongeacht onder andere afkomst, en hun gelijke kansen te verzekeren. Door de voorgestelde wijziging krijgen meer groepen burgers recht op DigiD op het betrouwbaarheidsniveau laag, waardoor zij net als personen met een EER-nationaliteit digitaal toegang kunnen krijgen tot online overheidsdienstverlening. Voor de aanvraag van DigiD op het betrouwbaarheidsniveau laag zal de nationaliteit van de aanvrager geen rol meer spelen.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Gedurende de coronapandemie is bij Nederland Wereldwijd de online videobalie ingericht, waarmee het mogelijk is om via videobellen een DigiD-activeringscode te ontvangen. Deze videobalies blijken succesvol. Burgers hoeven hierdoor niet langer naar de dichtstbijzijnde fysieke buitenlandbalie te reizen. Uit de opgedane ervaring met de videobalies blijkt dat

deze op voldoende betrouwbare wijze een DigiD op betrouwbaarheidsniveau laag kunnen verstrekken.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Eenieder met een BSN en RNI-registratie, die zijn contactgegevens heeft gedeeld, krijgt via deze wijziging recht op een DigiD op betrouwbaarheidsniveau laag. Aangezien een reeds bestaand proces (met de videobalies) daarvoor gevolgd kan worden, zal deze optie gemakkelijk uitgerold kunnen worden.

- c) Wat is de beleidstheorie per kansrijke beleidsoptie?

Nvt.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

De kring van rechthebbenden van DigiD op betrouwbaarheidsniveau laag wordt niet langer beperkt door nationaliteit of woonplaats. In de praktijk zullen verschillende groepen hiervan gebruik maken. Denk aan personen die ooit woonachtig of werkzaam zijn geweest in Nederland. Zij hebben een relatie met de Nederlandse overheid en willen kunnen inloggen bij instanties als de Belastingdienst, UWV of een gemeente, om digitaal overheidsdiensten te kunnen afnemen. Zij zullen door deze wijziging een DigiD met betrouwbaarheidsniveau laag kunnen krijgen.

De beperking van de kring van rechthebbenden voor DigiD op betrouwbaarheidsniveau substantieel zal in de praktijk geen gevolgen hebben. In de praktijk was het namelijk al niet mogelijk voor mensen met een EER-document om DigiD op betrouwbaarheidsniveau substantieel te verkrijgen. De regeling wordt aangepast naar de praktijk.

- b) Welke verplichte toetsen zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten?

Nvt.

5. Wat is de voorkeursoptie?

Hulpvragen

- a) Wat is het voorstel?

Het wijzigen van de Regeling voorzieningen Wdo, zodat ook niet-EER burgers, met een RNI-inschrijving en BSN, die hun contactgegevens delen, recht krijgen op DigiD op betrouwbaarheidsniveau laag.

Het tijdelijk wijzigen van de Regeling voorzieningen Wdo rondom de bepalingen betreffende het betrouwbaarheidsniveau substantieel, zodat de regelgeving de praktijk weerspiegelt.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [Doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- Uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- Brede maatschappelijke impact?

Het voorstel werkt op basis van reeds bestaande praktijk van de fysieke en digitale balies. Het zou enkel de doelgroep wijzigen, waardoor meer burgers recht krijgen op DigiD op betrouwbaarheidsniveau laag. Wat betreft het betrouwbaarheidsniveau substantieel wordt de regelgeving in lijn gebracht met de praktijk.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

De uitgifte van DigiD op betrouwbaarheidsniveau substantieel wordt tijdelijk gebonden aan een identiteitsdocument uit Nederland. De digitale identiteitscontrole met andere identiteitsdocumenten kan in de praktijk nog niet worden gedaan. Dat is echter niet problematisch, aangezien burgers voor de afname van elektronische diensten bij de overheid voorlopig gebruik kunnen blijven maken van DigiD op betrouwbaarheidsniveau laag. Voor DigiD op betrouwbaarheidsniveau laag wordt de doelgroep met deze wijziging uitgebreid.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Dit voorstel maakt onderdeel uit van de evaluatiecyclus van de Wet digitale overheid.